

ZIARUL ROMÂNUL

Apere Marția, Joiă și Sămbata.

ABONAMENTUL
Pentru Sibiul pe an 7 1/2, 6 luni 6, 3 mo. 5, 3 luni 1 l. 75 cr.
Pentru mareșale pe an 8 1/2, 6 luni 4, 3 luni 3 1/2.
Pentru strălătute pe an 12, 6 luni 6 l., 3 luni 3 l.

Pentru abonamenți și inserțiuni a se adresa la:
Administrația Zărilor arhitecșone Sibiu, strada Mălăroșilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Mălăroșilor Nr. 37.
Răspicile referențe se referă — Articolii suplișilor în un tabloușă.

INSERȚIUNILE
Pentru oclă și or. — de două ori în or. — de trei ori —
de șase ori în luna — și în fine de Nr. cu șase
de mare publicat.

Sibiul, 14 August.

La toată întâmplarea pentru Românii din Austro-Ungaria dină de mâne nu este o di care toate ălele. Fîind ci-neva martor la aștenea cea mare de Românii din toate părțile; vedônd stră-dale Sibiului, care de alte datē seam-nă cu căările țării localității dedia-te dedicate contemplații; împotriva vi-ziștorii străini cu domiciliul, dar cu in-imă care prin pulsățiile și dove-de care o Inradire foarte de aproape la sentimente pentru un scop măret, pen-tru progres și civilizație; vedônd mă-rețul pavilion ridicat pe planul expô-sițiunii îmfrumșetate cu flămuri, cari anu-nciă că în sinul pavilionului este concentrat extractul din comora na-țională care a început a fi desgroa-tate de mâni laborioase, mai naște legate în lanțurile sclăvii și școase la lumina lumii, curățită de lănturcel sclăvii materiale și spiri-tuale; aflând mai departe că mânera ore a se deschide arena, pe care au se con-curgă puterile naționale pe terenul culturii de tot felul; și cel mai pe-nălător Român trebuie să și di-că: este a sosit ziua cea dorită care Dje-ni nu a dat'o și nouă Românilor, ca se ne bucurăm și se ne veselim întrens, pentru ochii noștri vîd mătirea, care se progătesc și neamul celui cercat de suferințe scumpul prin si-căritate sale proprii și învingînd cele mai grele pedici și obstacole.

Fericitul și Marele bărbat al na-țiunii noastre Andreiu bar, de Șăguna a diș curvite profetice și pentru noi, cu toate că el constata numai un a-ducer pe deja ocupate în Europa apu-seană un teren neadisputabil, deschî-nd în an. 1866 la Alba-Iulia adu-narea generală a Asociației noastre pentru literatură și cultura poporului român: „Timpul nostru este timpul activității... Timpul nostru a înălțat idea deunde muncă la o marime și „strălucire, de unde lumineză tuturor „popoarelor.”

Atunci aștenea cuvinte părca încă multora, dar înă nu priveau, o țevic sau un piim desărtat. Dar de atunci și până acum, estă că munca a căpă-tat o valoare remarcabilă și la noi. De atunci înceoase s'au înființat reunio-nile de meseriași, cari au început a aduna și oaselo cele risipite a le isra-ilișii industriei noastre și ale pu-neleheștră la înclătură. Aștăi ve-dem și mâne sperăm că nu vom mai putē îndoi, că preste aceste oase au început a crece carnea cu vinele întrens și se estînde peșă, ca mâne poiămoș se vedem, nu pe neamul lui Israil, ci pe neamul românesc trup și suflet viu, un neam cu toate atribu-tivele vitalității și durabilității.

Acelăi făcînt mare bărbat, cu aceași ocașine di-că: „După convicțiunile mele, care „mi le-am căștigat despre poporul no-ștră cutes a afirma, că el nu are „altă lipsă de învătătură ca se fi „muncitorii, căci el în faptă este „muncitor, ci are lipsă de povățu-ire cu un să și făcă munca sa, va se „șică cum cu se fi muncitorii sau apol „pătrivire mesuri muncii și sulorei „să se aiba cătă mai mare folos, va „se di-că: cum munca sa se o făcă „șică se poate de productivă, căci por-“dăcultivata, adecă progresul cel a-„șteaptă muncitorii dela munca sa „este condițional dela modul lucrării; „forțic aștă di-că aștă acel in-clătură, care scie să lucre și se munc-„ească după lumina minței „șăoștoase și regulate prin „șciință și esperanță...”

Învederat este dară că pe ori și ce Român n'ul emociônază estero-rul acelor ce se petrec a și are se se petrecă vro-o 9-10 zile în anul octății Sibiului. Bucura cea adevă-rată, care trebuie se umple inima fie-cărui om de bine este, pentru că con-“dițiunile, care au se făcă și munca ro-mânească mai productivă sînt deja atăt de înaintate, încăt, după ce s'au emancipat de cătușile în care zăceau,

când Românii nu' era permișă munca regulată, — de fi în modestă venituri, se poate prezenta țării în care trăim seră și arată, că Românul este un factor fosloritor și se șleose a deveni și mai fosloritor cînd în public își compară munca, pen-trucă în viitoriu se o poată și mai bine re-gula după lumina minței șăoștoase prin șciință și esperianță.

Se șerbăm dară cu șcumpătă noi numai cei ce avem noștivirea de a fi de față la solemnitățile din ăle-le ce se încep cu ziua de mâne, și ăci cari sînt pe la vetrele lor în apropiere și depărtare. Se nu dăm uitării aceste ădi și după espirea-re lor, ci se ne șilim cu toții ale în-scrie adine în inimile noastre, căci numai în clișul încesta va redri robul care va face ca și în patria noastră se devină adevăr recunoscut de fe cina ceea ce ăceia vestitul profesor Laboulaye a spus: „munca este pută-ținea omului.”

Emisarii Români și presa ma-ghiară.

De Redactor! În luna lui Iulie venind dela Bucuresci în Transilvania, sau a face cura apelor minerale la băile de care aceștă țeară este atăt de bogată, n'am stabilit la Ogna (Vikna) ocașine cu șă optăzeci de ocașine, avuși ocașine de a ceti diarele românesci ce apar lu Sibiul și Brasov și vôiul cu mirare și în-dignețarea modul cum redactorii no-ștri jurnale maghiare înceala opininea pu-blică, inventând nișce fapte neadev-erate și făcîndu-le să treacă de posi-tivitate, susțînd și afirmînd că: Gu-vernul român organiză în Ungaria o instrucțiune românescă, trimițînd e-misarii sei prin Ardeal și Banat, cari (emisarii) luând rolul de actori, sau venind ca oșapți la băi, anunță Ro-mânia din acele provincii că Ro-mânia aliată cu Rusia va declara

„reșou Ungariei, precisăm chiar și „opoca, care va fi în timoșta foștă.”

Cunoașcîți foarte bine articolul din jurnalele maghiare: „Ellenzék”, care tratează această chestiune, cunoa-șcîți asemenea că și celelalte jurnale ca: „Pester Lloyd”, „Kelet”, „Magyar Polgár”, „Pesti Napló”, acătîndu-se de această invenție, redactorii respec-tivii începură să eplice, să comen-teze, fie care după opininea lor, pozi-tivitatea actuală a României față cu Ungaria, relațiunile și atitudinea cu guvernul maghiar ar trebui să aiba în viitor cu acea țeară; importanța ce Austro-Ungaria detă acestui stat vecin, făcîndu'i reproșuri că a ajutat de a se ridica la acele grad de regat, fără ca România să fi dat vre-o garanță, și se oblige de a se supune șforii morale de putere a Austro-Ungariei; că România îmbrăcîndu-se cu o man-șă regală prea largă pentru corpul se cel slab, li va veni dorință de a și mai mări circofinanța corpului se, dorință care o au popoarele cele mici și care a turmentat cu deose-bire pe Românii luca din timpurile antice; că prefrii români din Tran-silvania nu fac și nu cutesc aștă ceva decât fi de ciariatani din Ba-curesci, și decoreză casele lor cu portrete de ale roșilor din România etc. apoi conchidînd, invită și pro-voacă pe guvernul maghiar de a lua măsură tiranice contra Românii; să li se dea șforii aspre; guvernul Ro-mâniesc să fie tras la grea răspun-dere; Românii din Ungaria și Tran-silvania să fie tratați cu toată aspri-mea, ca sean să fie șără condiție finle patriei, sean să dispărac cu totul!”

Cei dela „Pester Lloyd” arătîndu-se mai convenabili în conchisiunile lor îndeamnă pe guvernul maghiar, că dacă nu va putea șili pe Români de peste Carpați să și facă de a și lui, va pute însă se și silenceș de a și respecta, și România să se supună conducerei

* „Pester Lloyd” și „Kelet”.

FOITA.

Documente relative la purifi-carea limbii române în seculul nostru.

A pune religione statului (român) în serviciul limbii naționale, într'un timp când totd, dela tron până la cel din urmă nefer, conspira în contra acesti limbi, este un mare act de patriotim, nu numai un mare act de curaj. Ei bin Venimian Costachi, metropolitul Moldovei, a avut acest curaj și a-cest patriotim, în anul 1824.

Documentul ce publicăm mai la vale va demonstra tesa, ce susținem până la evidență. În materie de religione și limbă națională Venimian Costachi nu făcasi nici o descehira. Școlala, biserică, națiunea, la dășul țării tot una. El di-că: „Dacă nu se va putē stăvili întrebunțile cuvintelor străine neromâne, precum s'ent că serbesci sau slavonesci, unguresci, turcesci și atele asemenea, și dacă în locul acestora nu se vor lua înșoi

cuvintele cele advărâte românești părăsite și nitate, care se păstrășă, parte prin cărțile și documentele vechi, parte în gura poporului și dacă nu vom întrebunța pe aceste în locul celor străine, precum au făcut toate națiunile, ce au vroit a se cultiva, apoi s'ar împrașura graul național din an în an până ce va lipsi eu totul, și prin aceasta va pieră națiunea română, precum au pierit toate națiunile care au pășăru la moarte. Dregă acesă tururi cari se împrovășose cuvintelor advărâte românești, ce acum au început învătăți față cărăși la de în-trebunța, sciut se fi, că so fac duș-manii națunilor românești.”

Dar aceste principii mai bine se vor vedē din precuvîntarea la istoria ecclăsiului în documentele înștat, tîmăncică din elinesce pe românescă în anul 1824, a cărui publicare începem astăzi, ca anecș la bibliografa, ce am făcut despre scrieria d'ăli Vizanti. Înainte-înclatură la istoria Scrișturii vechelele testament apor întredăturăa românescă cîntării Sibiuului și înclatură, tîmăncică de o șă Românii-Moldovenesci, de șuvierii Venimian Costachi, Mitropolitul Moldovei și țipării se a o cehetăniă.

I.

Tri neamuri de viețai sînt în lumea acesăa mare: șădoare, micștoare și evăntătoare. Fie care neam se deosebeșă unul de altul cu graduri de șăvîrșire, cele șădoare, precum copaci și toate erburile, au în sine viațea hărătoare și crescătoare, de-șebîndu-se de pietre și de alte me-taluri cari nici sced, nici erces, fi-reșe dela sine. Ear cele micștoare, precum dobitoacele și tof foli de viațate țărătoare, șăbrătoare și umblă-tore, întrens și grade de șăvîrșire pe cele șădoare, că acele numai vi-cășă, dar aces și vieșă și se micșă. Pre amădoșă aceste viețai, le con-văreșce omul, viețata cea evăntătoare.” Căci el nu numai viază și se micșă, ci și este de a purerea fi-ștoriu după fire șufletului seiu ce nemuritoare înșăși după natura tru-pului. Dumneșcarea acesăa di-care: Să facem om după chipul nostru și după asemănare ne se poate da cu advărăt la alcătirea trupului, ei

* Ear noi vîim și ne mișcăm și șă-tem. Ōrișare Bogoslov.

la fire șufletului. — Este însă omul, și după alcătirea seiu, cu și fîșă șăvîrșire, șăcătă și vîtă șă-fă-țurele, fiind făptura înșăși mînelor lui Dumneșeu, pe care însuși și șă-ditoria a toate, o a întrebunțat în economicășca sa întreprune. Nu poate întreg adevăr nimeni țăgădui că sînt unele din viețai cu fireșca incușintă, mai presus de căt omul în natura sa; dar, și el fireșcu nu este incușă, fiind făptura și organizațional vișcă în fîn-dul măre, păsările din vășdul, fiarele din pustiății alcătunță țesturi atăt de șăbtri încăt li cei fără șciință acesăa este cu greu a crede, că sînt lucrute de mâni omenești. Nu se șăce fireșcu cîntînd cu bună armonie ca priveșătoare; învătătura însă și îndolășcirea seiu potut ajă și canelășca înălțarea și pogorrea șă-

Anastro-ungarilor se recunoașcă în literatura noastră, în literatura tuturor celorlalte combinații. Redactorul jurnalului maghiar „Polgar” făcând apologia țerului român din Transilvania denigrează cu totul cealaltă clasă a Românilor inteligenți și instruiți, tăcându-și de revoluționarii și revoluționarii, presupunându-și că numai această formă de organizație funcționile și posturile ce ocupă astăzi ar intra în relațiuni cu emișarii revoluționarii romani, cu speranța că scăpând de sub dominațiunea maghiară, vor ocupa sub dominațiunea Daco-română funcțiunile cele înalte, la cari sînt chemați numai maghiarii; și eașăși conchidind conștient pe guvern de ai nimicui sau de ai isgoni peste Carpații.

Acastă cetșine agitată de redactorii jurnalelor ce enumeră mai sus, deși lipsită de ori ce importanță și seriozitate politică, fiind însă tratată într-un mod atât de temerar, maschează sub densă o altă cetșine de o altă natură, care se refringă parte asupra Românilor liber, parte asupra Transilvaniei, Bessarabiei etc. Alături Doina Voastră, că și celelalte jurnale române din Transilvania, descoperind misterul ce învalvăază această cetșine și ridicat numai un colț din mască, neputând cunoaște cauza, care ve reține de a rida, de a sfirmă cu totul acea mască? Eu însă, nefăcînd parte din clasa jurnalistilor — după cum vedeți din profesia mea — vă rog die Redactor, săr binevoeli de mi să acorde o parte din colozelul atimăntului Dvoastră jurnal cel ridicăți, spre a pută emite publicamente, referenșele mele personale asupra cetșinei botezate de jurnalul „Ellenzék” cu falsă denumire de emișarii români pentru propagandă revoluționară în Transilvania și Bănat.

(Va urma.)

C. DUCSAN,

advocat.

Festivitățile noastre.

Sibiu în 14 August

Încă o dată și cetatea noastră va deschide porțile sale ospitale pentru a primi pe numeroșii frați ce vor veni din toate țările ungare, din România în mijlocul nostru. Sîntem în anulul expozițiunii și al adunării asociațiunii Transilvaniei pentru literatura și cultura poporului român. O bucurie adevărată ne cuprinde inimile vedînd că ideea inteligenți române de aici de a realiza o expozițiune agricolă și industrială română a trecut în realitate. Modestul și nepretensios pavilion ce s'a ridicat în grădina arhiepiscopescă* cuprinde în spațiul său o multime variată de

produse ale agriculturii și industriilor noastre naționale. În curșul nă se va da ocaziuni mari a se vedea, cerceta și a constata, într-un câmp poate fi vorba de un progres pe țerul industriilor noastre în cele două decenii din urmă dela prima expozițiune din Brașov. Alături însă vom constata din capul locului că rezultatele muncii pătice, care le nă și început abia de era a lăta-eri, nu se pot și nu s'au recătușina de a se măsura cu acșitiuni industriale ale altor popoare cu mult mai înainte în civilizațiune. Vitregiatea timpurilor trecute ne a împiedecat în dezvoltare. Pre cînd altele popoare mai norocoase emulau în lumea păticei Români a trebuit să stea la porțile Orientului cu arma la brăt ca o sentiță neadormită pentru a apera patria și civilizațiunea europeană contra invasiunilor necurate ale barbarilor, cari ne amenințau de cîmpire totdeauna. În veacurile de lutre crăncene Români abia a putut să și agonisească pănă de toate dielile prin munca primitivă, cum au învătăto-ri dela moși și strămoși. În asemenea împrejurări, cum s'au putut să gădă la perfecționarea muncii, la întemerearea industriei și la cultivarea științelor și a artelor?

Anul epicului al libertății 1848 ne deschise perspectiva unei dezvoltări mai libere. Deșteptându-se din lunga amorie poporul nostru se apucă de muncă cu toate poterile pentru a se desvolta în toate ramurile vieții. Expozițiunea va rămăne cel puțin în conture generale în starea dezvoltării de astăzi.

Asociațiunea Transilvaniei, chemată în prima linie a promova industria la Români, luse nobila inițiativă de a aranga ea această expozițiune, dar un interdict ministerial lovesce ca un fulger din ceruș senin în această întreprindere nevinovată. Nu vom opri asupra motivelor acestui interdict, căci s'at lueră este că Maghiarii nu eartă adătu ca epul și nici a muncii care s'at națională mai ales la mult urșitului popor român, constatăm însă cu satisfacțiune, că ideea expozițiunii totuși s'a realizat, multămită inițiatorilor privați, cari au luat asupra lor arangierea expozițiunii.

Deodată cu expozițiunea se va deschide și sesiunea ordinară anuală a Asociațiunii Transilvaniei. Deschiderea sesiunilor va urma mănă înainte de amăci, car' în amăci se va deschide și expozițiunea.

Un public numeros undărează deja astăzi pe străzile cetății noastre, multimea variată a oșpetilor soșii ne justifică pe deplin așteptările și

de a zădărnici greutate a pămîntului nostru, metelnicului de căt lung stăruel de peatră la unu ca acesta, cuvătura nă slujește atăt alt de căt de a fi corșetor de pănă prin care își ține metelnicu și zădarnicia sa viață. Eartă de s'ar lipsi die curățența și de dreapta umblare, întrebunțându și mănle în loc de piciorare dinainte oare n'ar fi cel mai defăimăt și ticălos dobot.

Dintr'aceasta poate înțelege fiește cine căt de nevoie lucră este învătătura la ori care om, și în viața aceasta și în cea ce va să fie.

Un ceigăș de fili cu adevărat se pot socoti parinții acei ce nu se îngrășe a da vre un lor fel de învătătura și de cătă oare după ce a adevărează gura cea de aur dičind: Pe neșigăș de fili mănă trupul și desparte de suflet, car' eșe ce nu dau creșcere bună și învătătura fiilor lor și pe trup desuș. Vai dar și amar vore părinților în lumea aceasta! Dar mai vai și mai amar în cea ce va să fie! (Va urma.)

dorițele ce le au nătrit. Expozițiunile promise a fi s'ar cercetate și respălate pește aliștele și ostensele ei ce au s'atut într'u realizarea lor.

De se ară o convenire amicăbilă va da ocaziune oșpetilor a se întâlni a se felicita împrumutat de buna soșie.

Închidînd le adresăm oșpetilor cari au s'at și vor soș: „Bine ați venit!”

Imperiul german și țările Alsația și Lorena.

De vr'o două luni s'a operat în provinciile cucerite o mișcare, care poate ave rezultate considerabile în consecuentele sale. Alsația și Lorena încep a se germaniza și acest fapt incontestabil o un succes grandios pentru guvernul imperiului german. Locuitorii acestor provinci că fi alți și în frașeze s'au spus numai cu silă puteri celai mai tare, dară ei cu nu înțecat nici cînd a cușeta și simți că francezi. După un deceniu cingăre, că negătiunea singură nu poate să atreze un fapt complăit, începe a prinde rădăcini tot mai afunde și deia se vede că cel puțin o parte a eșpetilor intră în lupta politică a imperiului german.

Cerocătî cauzele vom afla că această străfurare repede și are tencuială în complicată și întorcătuă mișcare a partidelor. Dăja în anul 1811 eșta în Alsația o partidă care priva aneșuneș țerurilor stăng al Rinului de o faptă complăit, cu care trebuia să se caluzeze. Contingutul acestei partide se recruta din număröse comune rurale, în care simțu națunal german nu s'a stins cu totul, și din unele orașe situate în partea răsăriteană. Această partidă considerabilă și în privința numerică voia să ie parte la viața publică imediat sub influența victorieilor germane și se nă făca opozițiune guvernului provincial. În fața acestei partide se alia partidă protestului, care și recruta forșele din Lorena și din cetățile Alșiei Strassburg și Măhlhausen. Puterea acestei partide era egală cu a celei contrare, ba dacă vom preferi întăși, putem dice precedea: „Un factor viciuș în viața noastră arena lută a învătătării viaței acestei partide. Acest factor e lupta guvernului prusian contra Vaticanului. Influența preotului catolic asupra poporului rural din provinciile cucerite e nemărginită. Măsurile ce le a eșpetul guvernului din Prusia contra eșpetilor catolici au provocat o mare întăritare în inimile credincioșe ale țerăenim. Cierul care nu cuteze să iese pe față încep săr desvoaltă în țerășuri o agitațiune teribilă contra Germaniei și de aci eșplică unamărită și tăturală partidă în cetșinș, dacă trebuia a se lase sau nu vechia politică a protestelor.

Întărlitorile ostile biserică trecute în Prusia erau, de sine se înțelege, apă pe moara protestătorilor. Aceștia din interes politic începură să spriginască agitațiunea clerului. După cu această coalițiune guvernul imperial era impotent, el trebuia să lase lucrurile să meargă de oamăntă cum vor vrea și se observe o atitudine expectativă. Cu vremea frica de germanism trebuia să dispară și eartă că istorișme a justifica vederile guvernului prusian.

Fierose opozițiunea Alșienilor și loreneni nu se putesc înfrînge așa curred că nu înțrevăna același cier, care înainte cu un lustru fusese în fruntea partidei protestului. Cierul alia — și acest fapt deatează lueă din vara asta — că politica protestului nu mai correspunde intereselor bunilor catolici și după aceasta se poroi în țara întregă o contra reformațiune

în favoarea unei încorporări efective în legislațiunea imperiului german. (Inștituțiune țerean, care protindenea a partat de nas, aproba noua politică cu aceeași ușuritate cu care comșitase mai înainte la o politică contrară. A cum partidă protestului o redusă și prea slabă pentru a susține concenșura cu noua partidă „germană”. De aci se vede că în luna Iulie August s'atut cu alegerie în consiliul comunal mai pretindenea se ivese minoritățile germane intrănd în corporațiunile politice, un fapt acesta care adămite concluziunea, că în puțină ani partidă germană va ajunge la o majoritate numerică.)

Este lucră învederat că manopolă principaliș Bismarck are contribuiat mai la șgduirea partidei franceze. Micile comșitșuri făcute scaunului papal, ocaparea scaunului episcopesc din Trier prin canonicul din Strassburg Dr. Korun fiescose a făcut o bună impresiune asupra eșerului din provinci și acesta și-a atreut recunoștină căștigînd pe credincioșii săi din țeară pentru lupta politică. Această este fasa cea mai amărită și în luna Iulie August s'atut cu alegerie în această direcțiune, germanizarea provinciilor cucerite se va realiza cu înestul.

Starea lucrurilor în Bulgaria.

Într'o correspundență din Sofia eștim:

„Bulgarii încep să se ocupe serio de evenimentele, cari s'au petrecut decăt-va timp în țeara lor. Ei observă, că înțred'veau au fost eliberați prin Ruși de stăpînirea turcească, dar că cu toate aceste nu se bucură de libertăți. Ei ved că nu și-a scămbiat die căt stăpîniri, și că au început pe mănă căt-va oșpetilor cari împrăsură pe Donnicor și au surpat cărămușe Bulgariile cu ajutorul căt-va oficieri ruși. Toți acești funcționari ruși declamă Bulgariilor dičine, că sînt liberatori lor; care e însă libertate, de care se bucură astăzi Bulgariile? Europa le-a înviciunat o constituțiune, a fost însă călăcită în picătoare. Astăzi elementele straine influență și înlocuete tot ce este Bulgar, și funcționarii indigeni sînt mai rîn tractori decăt nește țerăeni. Și ce pref s'a îngropat, această instituțiune, căt bani au fost cheltăiți, căte familii a runcate în miserie! Puținele țerășuri scriu și repetă, că Bulgaria și-a sacrificat spre rușinea vascului al 19-lea, singură libertate și sac, comit o gravă eroare, cici aceste libertăți au fost răpăi țerpi prin violențare, amenințare violenș și corupție.

În curșul se va ținē la Philippopolu un mare meeting, în care se va protesta din nou în contra tuturor măsurilor mănă de cătă cu livitura deosebită stă.

„Nu ește, mai propune guvernul rus săr angajă în contractul cu toate acele țeri liberale din Bulgaria cu toate acele de nerușinare, ce s'au comis în contra lor.”

O măsură, ce s'a luat de curșul la școala militară, amăreșe grozav pe Bulgari. Profesorii la această școală nu se primesc anume, die căt Ruși, spre a inspira elevilor o educațiune ostilă societății bulgare și a înștitui ast fel un personal de oficieri, cari s'ar urmeze orbescse ordișne stăpînului lor. Se eșie în destul ce păgubitoru ește pentru țeară o armată, care s'a constituit într'o castă a parte deosebită de masa poporului.

Minutul instrucțiunilor publice, Cahul Jirick, a început săr făcă în persoana învătămîntului public, ceea ce de mult a făcut în administrațiune și justițiune ministri acestor două țaruri. El a ridicat din posturile lor 35 de profesori, doveditș au baniiș eșe liberali, și a declarat, că va proceda tot ast fel și cu ceilăți profesori, cari nu vor profesa ideile guvernului. Pro-

feroși înălțături an lăsat cu toții drumul spre România Orientală, iar caedrele lor ministrul a început să le cepe cu compatrioții și ai săi de prin Bohemia. Nu putem închipui ce penibilă impresiune face această sistemă asupra poporului bulgar.

Poetul din Miresci

a trimis membrilor „României Junce” următoarea scrisoare de mulțumire pentru conștința din 4 Iulie n. a. c.

Miresci 12/24 Iulie 1881. La începutul mea din Iași am găsit pe biroul meu frumoși copii, care mi-ai trimis din partea societății „România Jună” din Viena. Conținutul semnă produs o via și profundă emoție.

A ajunge pe culmea delușii, de unde omul începe a se zgorji pe cărare, ce duce spre mormânt. Este un moment de tristă cogitare. În amurgul vieții, lumea se acoperă de un vel melancolic, inima are presințiri de pribegie și ovințial adio vine de se pune pe buze ca o pasere cu glas amar.

Mulțumită însă Junime române din Viena, ai cărei glas ținu, simpatic și îndolitorilor a salutată aniversarul meu scenagoriu, simt o dulce mângâiere în sufletul-mi, și când privesc în urma mea betratele dispar, căci vîd la poalele delușii o generație verde, generoasă, entusiastă, patriotică, care întrece privilejii sale tot în sus și pășese cu încredere către un viitor mare.

Înainte, înainte, scumpă Junime română! Fie, ca ultimii pași, ce îmi rămân de făcut să fie întovărășiți și susținuți de resunetul faptelor Tale triumfale.

Veteraan, ce ți-ai împlinit datorția către patrie, adimă cu mădrie lăcomie ținer, care-și succedeză pe câmpurile lui, unde ele sînt chemate a culca în lăzi.

Domnie President! Vă rog să dați cunoscete acestei scrisori iubitorilor membri ai societății Junime române din Viena, și totodată să binevoiați, la o exprimă simțirile mele de afectuoasă recunoștință.

Al Domniei Voastre devotat.

V. Alexandri.

Conferența învătorească din Sibiu.

Postatul timpului prezent este scoală și erași scoală. Unde înfloresc scoalele este viață, fără scoală nu este viață. Do aci îngrizirile celor chemați pentru înaintarea scoalei. Consistoriul din marele interes ce poartă pentru bunăstarea creștinilor și ai ordinați și în acestă țineră conferențelor învătorești. Este o datorție noastră a ne da sama despre decurgerea acestor conferențe ca pe deoparte să servim cauze comune intenționat prin ordinarea acestor conferențe, pe de alta să sulevăm momentele mai însemnate, asupra cărora să se reflecteze pe viitoru.

Conferența învătoreșilor din Sibiu avea a se începe în 9 a lunii curgătoare. Din abnegație conducătorii de demnită ai săi a puit începe în 10 a lunii curgătoare. Sub preșdintul domnului asesor consistorial, ca administrator protopresbiterial al tractului Sibiu I și II. Moșoi I a zar conferența a fost convocată astăzi sine. Preste 60 de învătoriai an răspuns convocării. Sala seminarului andreian arăta un prospect prea placut. În învătoriai noastre au ascultat cu multă plăcere cunvintele părăntese ale domnului conducătorului suplent, prin care pământul nostru este înținată în înimă declară conferența de deschisă.

Seriositatea și vitalitatea dezvoltat sub durată ședințelor merită a fi

intonat ca o dovadă vie, căsăb asemenea învătoreșilor nu ne este permis, a nu crede în viitorul nostru.

Motivul principal al postei: care este pedea învătoreșilor în scoalele noastre confessionale? O întrebare aceasta, cu care trebuie să ne ocupăm serios, și dela a cărei ferocitate înălțare atărnă progresul și mai cu efect pe terenul învătoreșilor. Și cine va fi cel care să da răspuns la această întrebare? În primul rând să reflecteze la vitregitatea timpului de față, la sărăcia generală, cu care se luptă sărmanul țărăn, și la masea tractare din partea bunilor noștri stăpîniți. Budgetul de 100 mi votat de corpul legislativ al țerei pentru scopuri culturale se întrebănușă pentru unele comunități ale statului și scoalele noastre confessionale cu caracter național ar comite crimă împotriva ideei de stat național maghiar, căud ar cere egală considerare în privința subvenționării. Conferența prin v. Venetariului consistoriu se dispună către mărirea și posibilității crearea de fonduri scolastice în toate comunitățile, din cari să se acopere mulele lipse, cari au devenit oaspe permanent în scoalele noastre.

S-a statat mai departe lipsa inspecției. În cele mai multe comunități inspecției nostri locali și districtuali cu privire la inspecție nu și prefa face scrupul de conștință. S-a înținat necesitatea imperativă de a se trimite din sinul consistoriului un inspector școlar, dacă nu mai de multe ori cel puțin pe timpul esamenelor de earnă și vară. Numi puțin s-a accentuat și țineră cursului cu elevii dela 12 până la 15 ani, așa numita scoala de repetiție.

Solînd-le din 11, 12 și 13 a lunii curgătoare s'a puit sub preșdintul învătoreșilor din Sălia Nicolae accedut conștință asemenea cu mult tact. Prelegerile publice înținate de către membrii conferenței din diferite obiecte de învățământ au fost o vie dovadă despre deservităta învătoreșilor în privința respectării metodului învătoreșilor. Cu deosebire vom aminti prin cea a învătoreșilor Dimitrie Lesca din Iași și Lușghi din limba maternă, Ivan din limba maghiară, Chirea și Petron din geografie. Publicii asertini ascultați cu multă plăcere și-a câștigat convingerea, căt timp vor documenta învătoreșii zelul și cunoștințele probate în acestă au viitorul este al scolilor noastre confessionale.

Posta din urmă.

„Italia”, vorbind despre călătoria regelui italian Umberto la Viena și Berlin, conștință, că pe lângă acestea și în țara noastră sunt raporturi dintre Italia, Austro-Ungaria și Germania ca aliați naturali. Dacă regala Italiei întreprinde călătoria aceasta, ceea ce „Italia” dorește din toată înimă, va fi un eveniment foarte norocos, care va consolida prestigiul Italiei, și care nu va rămână fără influență asupra păcii europene.

Varietăți.

Antși în 12 oare a. m. se va deschide în Sibiu o nouă asociație transilvană pentru literatură și cultura populară română — ar! la 12 oare expozițiune. De ceară va fi concert.

Asociațiunea și expozițiunea a atras mult public care a sosit și sosesce meren. Și din România sînt mai mulți de astăzi. După căt un grup de aliați înținat d. vizitatori din România se afla d. general Davila, d. Laurian, și d. Nicolaeș și alții. Pe pavilionul expozițiunii falșăie de eri steagul alb, semn ca expozițiunea este completă pentru deschidere.

* Adunarea junime române academice din Austro-Ungarie a se constituit în Reuniune literară-socială în urma ordinațiunii mai înainte să sîntă făcîndu-se poliție ordine din loc. Ne înșplinim că mai tristă datorită aducîndu-o această la cunoștința publicului român.

Sibiu, 14/26. August, 1881.

Comitetul convocător.

* (Postal) Oficial postal din Harina s'a cassat decemdată, împunîndu-se din cercul său de până a doua comunele: Harina și Sercel la oficial postal din Bistrița, iar comunitățile: Galați, Tonea și Net la oficial postal din Lechința. Această schimbare se face consecutiv cu anulul, că din 24 August n. oficial postal din Lechința va comunica decemdată prin o carată postală pe fie care și cu oficial postal din Teaca.

* (Conscaraora flamurie). Reuniune română de cîntări și muzică din Oravița se va ține Domnișcu din 4 Septembrie (23 August) 1881 după următoarea programă:

I. La 7°, care dimineața se adună funcționarii și întreg chorul reuniunii în loca de cîntare.

II. La 8 oare merge în corpore la patroana flamurie d-na Ana Manguia, spre a înșoti împreună cu damele de onoare la serviciul divin în biserica gr. or. din loc.

III. Autoritățile, reuniunii și oaspeții vor să se adună la festivitate se adună la 8°, care în biserica, unde vor asista la serviciul divin.

IV. După înșota serviciului divin conductul merge în „Grădina Coroanei”.

Aci urmează:

V. Deschiderea festivității: a) prin cuvîntările preșd. reuniunii; b) prin prolog (între d. vice-preșdintului); c) barca cîntor; d) în pre-măntule; e) prădarea flamurie în mâna stegărilor; f) cîntarea imnului din partea corului; g) cîntecul chorului de prunci.

VI. La 1 oară după amiază banchet aici în grădina.

VII. Seara la 8 oare producțiune de cîntări și joc.

Leni în 5 Septembrie (24 Aug.) 1881.

VIII. După amiază (la 2 oare) pleacă din localul Reuniunii — eșcurșine la Cioclova.

Comitetul reuniunii.

* Dela Năsăud nu se telegrafează: Din cauze versatului începutul instrucțiunii la școlile din Năsăud se amână până la 15 Septembrie st. n.

* (Iluminațiune electrică) s'a introdus definitiv și în Pusta. De vre-o câteva zile frontal Dunăire la cafeauana Brenner în Corso este iluminat de lampă electrice. În curînd vor fi iluminate toate încăperile din sunsmăta localitate.

* (Bismarck în Dobrișin) Conteul Guilelm Bismarck, fiul cancelarului German ajungînd în Dobrișin spre a cerceta expozițiunea industrială de acolo a desclecat la otelul numit „la bou”. Curînd după soirea sa exprîmîndu-și dorința, de-a vedea esul „Hortobyg” primarilor orașului se grăbi, să împlină dorința Bismarck a esit în trăsura de gală a orașului pe „Pusta” a cărei frumusețe îl surprinse foarte placut. După cum scrie diarul „D—n” fiul cancelarului cercetînd și expozițiunea și dată despre ea o părere foarte favorabilă.

* (Sorbi pământului) Diarul „Bair. Courier” ne spune, că membrii societății germane pentru tractarea sorbi s'au adunat în acestă țineră adunarea generală în Munchen, numai întor și au buț 12 hectolitro de bere.

(Cerneala de hectografa) este veninoasă. Din Berlin se adunonează totu acăt sînt aliași a fo-

loși această cerneala să se ferească de otrăvire. Totodată se face cunoștință, că unii funcționari din Berlin, cărîna i s'a străcurat puțină cerneala de arșină. În țară, cu care aveam pe mîna stăgă, l'a s'umflat îndată mîna și costăndu-se de înveninat, a trebuit se și se amputeze.

* (Colonizarea Palestinei). Diarul „Presă jidăna” serie, că decemdată la vreo 500 familii evreiesci din România s'au declarat, că sînt gata, a pleca la Palestina și a se așeză acolo ca lucrători de pământ și dacă cerșău. În țară, cu care aveam pe mîna stăgă, l'a s'umflat îndată mîna și costăndu-se de înveninat, a trebuit se și se amputeze.

* (Un furt curios de briiliante) a dat de lucru nu de mult tribuna de Leoniș. După Decretul Hicsofia unui officer, care trăsese în India venise acasă la 15 Martie 1878 dela un mare banchet și și pusese gînuvericale pe masa de toaletă. Dimineața următoare, ceea ce era mai scump o păchea de cercei de brillant, dispăruse. Toată cătătura fu îndegert; posesorul cercei, Doamna Desse, și gînuvericarii, dar nici aici, nici în străinătate nu se mai deta de urma cerceilor. În Februarie anul acesta, doamna T... și mărta pe unica sa fiică, dându-i drept o parte a pretioasei sale zestre și o cameristă mai în etate, care mai înainte servise mulți ani în casa ei. Să și închișăușă cineva mînușă în anei nerei femei, cănd în primele zile ale căsătoriei sale observă cercei de brillant la servitoare sa. Ea notifică acoasta prin telegraf mamei sale, care cere arestarea hoatăi. Din acest moment s'a alcătuit o listă întregă de obiecte dispărute din casă și toate fură aruncate în șpinarea ferii. La interogatoriul servitorei Mary Lambert spuse, că acceptă cercei, a căror valoare nu o cunoașe, nu l'a purtat până acum, de oarecunde dinmă T... și ar fi pusă condițiă să nu poarte; cătă va fi în casa sa. Exemplul care puțin seductor al Marelui fier și pară de necredut aceste vorbe și sîndu-se cu priza de gata, cercei au deținută în arestat preventiv, până le vor sosi informațiunile din India. Această mărțurisire a venit din India și a produs cea mai mare mirare. Ea sună textul: „Este adevărat, că am dăruit acei cercei Marelui Lambert, înăndu-și pe supt acuze de pe călătoare scîmbe. Eu nu știu, că am sau îndemnat la aceasta au fost, că mai înainte cu câteva luni perdesem mari sume la burșă și m'am vedut siliat, a vînde cercei adevărați ai soției mele, pûndu-se fact alii în locul lor. Amgîria a rămas neobsercabilă și sîndu-și cu priza de gata, eu am un banchet o amică voi să întindă pe soția mea se puse să mîntoseze altele brilliante. Atunci m'am vedut siliat, a face să dispără în modul acela.” Judecătorul întrebăa aceea pe doamna T.: „Ce despăgubire vei da servitorei pentru că furașă sifertă?” domna T. răspunde furcibul: „Nu știu, că despăgubete de brilliante mele?” Judecătorul însă a pronunțat în favoarea Marelui Lambert o declarație onorifică.

